

PH international

U.S. Embassy Kyiv

НАЦІОНАЛЬНА
СОЦІАЛЬНА СЕРВІСНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

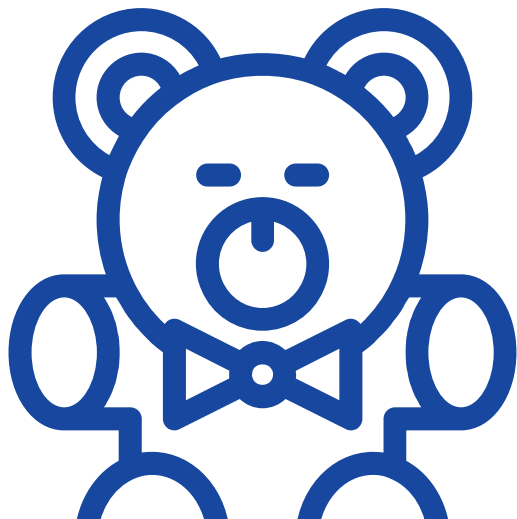
ЦЕНТР
РОЗВИТОК
ДЕМОКРАТІЇ

Проект «Справедливість для української молоді:
розслідування та переслідування воєнних злочинів російської федерації проти українських дітей»

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

**Куди звертатися,
якщо Ви стали свідком воєнного
злочину російської федерації
проти українських дітей
чи постраждали від такого злочину**

Цей інформаційний листок видано
ГО «Центр – «Розвиток демократії» <https://ddc.org.ua>
спільно з Національною соціальною сервісною службою
України у рамках проекту «Справедливість
для української молоді: розслідування та переслідування
воєнних злочинів російської федерації проти українських
дітей» (2024 – 2026), який адмініструє PH International
(zareestrovana yak Project Harmony, Inc.)
за підтримки Відділу з правоохоронних питань (INL)
Посольства США в Україні.

Заходи проекту за участі ГО «Центр – «Розвиток
демократії» також включили підтримку Молодіжних
клубів правосуддя для дітей віком 13 – 18 років
у містах Буча, Кропивницький, Луцьк і Львів.

Здійснено в рамках проекту за підтримки
Відділу з правоохоронних питань (INL) Посольства США
в Україні. Погляди авторів не обов'язково збігаються
з офіційною позицією уряду США. /

Supported by the INL Ukraine office of the U.S. Embassy to
Ukraine. The views of the authors do not necessarily
reflect the official position of the U.S. Government

Воєнні злочини

це грубі порушення міжнародного гуманітарного права, законів і звичаїв війни. Під час війни існують міжнародні закони, які захищають цивільних людей (дітей, лікарів, вчителів), їхні будинки, школи та лікарні. Порушення цих правил вважається воєнним злочином, за який передбачена кримінальна відповідальність без строку давності.

Приклади воєнних злочинів
(цей список не є вичерпним),
більше на <https://war.gp.gov.ua/crimes.html>

- **Напад на цивільних:**
Поранення, залякування або заподіяння шкоди беззбройним людям.
- **Руйнування шкіл та лікарень:**
Умисні атаки на місця, де навчаються діти та лікуються хворі.
- **Депортація:**
Вивезення людей (особливо дітей) на чужу територію проти їхньої волі.
- **Використання зброї проти цивільних:**
Обстріли житлових будинків та мирних міст.

Чому це важливо знати?

За воєнні злочини винні обов'язково будуть покарані. Спеціальні суди та прокурори збирають докази, щоб злочинці відповіли за свої дії. Ніхто не має права порушувати права людей, особливо під час війни.

Національна поліція України (НПУ)

відіграє ключову роль у фіксації, документуванні та розслідуванні воєнних злочинів. Її слідчі найпершими реагують на обстріли та атаки, збираючи первинну доказову базу для національних судів та передаючи дані для Офісу Генерального прокурора. НПУ забезпечує:

- **Первинне реагування та огляд:**
Виїзд на місця влучань, документування руйнувань, вилучення уламків зброї та фіксація наслідків атак.
- **Роботу з постраждалими та свідками:**
Опитування очевидців, збір заяв від жертв воєнних злочинів та направлення їх на медичну чи психологічну допомогу.
- **Експертизу та криміналістику:**
Залучення переносних лабораторій ДНК, проведення балістичних, вибухотехнічних та інших експертиз для ідентифікації боєприпасів.
- **Спеціальні підрозділи**
для розслідування міжнародних злочинів та збору доказів для Міжнародного кримінального суду (МКС) та спецтрибуналів.

Служба безпеки України (СБУ)

фіксує порушення законів та звичаїв війни, ідентифікує причетних військовослужбовців російської федерації та колаборантів, проводить контррозвідувальні заходи для запобігання новим загрозам. СБУ забезпечує:

- **Досудове розслідування:**
Слідство у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
- **Збір доказової бази:**
Слідчі СБУ фіксують наслідки обстрілів, катувань, депортацій, руйнувань цивільної інфраструктури та інших порушень міжнародного гуманітарного права. Спеціальні підрозділи здійснюють кіберрозвідку та збір цифрових доказів.
- **Ідентифікацію воєнних злочинців:**
Встановлення особи безпосередніх виконавців (російських військових) та їхнього керівництва, яке віддавало злочинні накази.
- **Передачу зібраних даних до МКС та міжнародних слідчих груп.**

Офіс Генерального прокурора України

здійснює процесуальне керівництво розслідувань воєнних злочинів. Органи прокуратури слідкують за дотриманням законів та норм під час документування та розслідування воєнних злочинів іншими правоохоронними органами, а також представляють сторону обвинувачення у судах. Прокурори збирають докази воєнних злочинів росії для забезпечення їх належної фіксації відповідно до міжнародних норм та практик. Таким чином ці докази можуть бути представлені як в українських, так і в міжнародних судах

(<https://war.gp.gov.ua/crimes.html>).

Куди звертатися по допомогу?

Якщо дитина стала свідком воєнного злочину або їй відома інформація про постраждалих, вона може звернутися до дорослих, яким довіряє. Також можна звернутися до таких офіційних ресурсів як:

- **Діти війни:**
Офіційна державна платформа для допомоги та порятунку дітей
<https://childrenofwar.gov.ua/>
- **Офіс Генерального прокурора:**
<https://www.gp.gov.ua/ua/posts/podatizvernennya>
або телефон «гарячої лінії»
+38 (044) 200-76-24
- **Національна поліція України:**
номер екстреного виклику **102**
або безкоштовна «гаряча лінія»
0-800-50-0202 (цілодобово)
- **Служба безпеки України:**
номер «гарячої лінії»: **1516** (цілодобово)
- **Міністерство цифрової трансформації України:**
<https://dokaz.gov.ua/>
- **# 1547 Цілодобова безкоштовна гаряча лінія в Україні** з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей

Якщо діти стали свідками воєнного злочину або їм відома інформація про постраждалих, вони можуть звернутися до дорослих, яким довіряють.